

BEHEERSPLAN 2019

In opdracht van de stad Gent werd in 2019 een beheersplan voorgesteld voor het Citadelpark. U vindt het plan op <https://www.calameo.com/read/006395447419eddb115aa>.
Let wel: het plan bevat honderden pagina's en laadt zeer traag in.

Dit "beheersplan 2019" gaat uit van een aantal markante principes, zoals:

Gebouwen zijn te gast in het park. Deze ronkende zin houdt volgens het beheersplan in:

- dat er **geen** bijkomende ontwikkelingen van de gebouwen in het park, zoals terrassen, paviljoenen, parkings en andere landschappelijke ingrepen, mogen plaatsvinden, (beheersplan, p. 29),
- bestaande gebouwen moeten ontdaan worden van veel ballast zoals aanhorigheden, bijbouwsels, verhardingen, dode gevels, enzovoort (beheersplan, p. 29),
- de gebouwen in het park moeten het park in functioneren versterken, niet daarop parasiteren (beheersplan, p. 31),
- als verbindend element werken moet de *footprint* (totale oppervlakte) van de gebouwen verkleinen; de gebouwen moeten zowel naar buiten als naar binnen toe 'open gewerkt' worden (beheersplan, p. 31); de toekomst van het Citadelpark vereist een aantal beheersmatige en structurele ingrepen; structureel noodzakelijk is het terugdringen van de footprint van de bebouwing en van de invloed van de auto op de parkbeleving (beheersplan, p. 451).
- de parkfunctie moet geherwaardeerd worden, onder meer door het drastisch verminderen van de verharde oppervlakte in het park, het versmallen van de wegen tot voet- en fietspaden en het weren van gemotoriseerd verkeer (beheersplan, p. 32).

Bescherming van het park is noodzakelijk. Het beheersplan 2019 geeft diverse redenen:

- omdat men vaststelt dat er niet altijd op een respectvolle manier met erfgoed omgegaan wordt, of
- omdat niet iedereen dezelfde appreciatie heeft voor erfgoed of
- omdat men grootse plannen kan ontwikkelen op een site die erfgoedwaarde heeft.

Het beheersplan onderstreept dat de parkbescherming primeert op het individueel belang van o.m.eigenaars, erfpachters of huurders (beheersplan, p. 35).

Het is in 2019 het grootste park in Gent. Het Citadelpark vormt de grootste groene long in de dichtbebouwde kernstad. Het is het enige wijkpark (méér dan 1 hectare) voor de stationsbuurt noord. Ook woongroen is in deze stationsbuurt slechts heel beperkt aanwezig. Het dichtbijzijnde wijkpark is het Paul de Smet de Naeyerplein in het Miljoenenkwartier (het beheersplan omschrijft de historische link met de wereldtentoonstelling). De spoorweg en de drukke Burggravenlaan vormen een ernstige barrière. (beheersplan, p. 93).

Oorspronkelijk was het park nog veel groter. De plantentuin en enkele in de directe nabijheid gelegen groengebieden maakten in de 19de eeuw deel uit van het park. De toenemende verkeersdruk hebben dit sterk verzwakt (beheersplan, p. 96).

De stad Gent laat na om goed toezicht te houden en de naleving van de regels te handhaven: dit is één van de zwakke punten van het huidige park (beheersplan, p. 410).

De stad Gent laat na om de paden te ontharden en te onderhouden. Ruim 90% van alle paden in het park zijn geasfalteerd, en hierdoor verdwijnt het natuurlijke, speelse karakter van deze smalle paadjes. Bovendien zijn veel paden in slechte staat (beheersplan, p. 413).

De stad Gent laat na om de bestaande recreatieve infrastructuur te onderhouden: zij is verouderd en niet in goede staat: zitbanken, verlichtingspalen en afvalhouders zijn aan een opknopbeurt of vervanging toe (beheersplan, p. 413).

De verlichting aan het ICC is enorm storend, ter hoogte van het ICC staan een aantal zeer hoge, sterke schijnwerpers die wel sterk verstorend werken omdat er totaal geen verduisterd jachtbiotoop meer overblijft (beheersplan, p. 420).

Er is problematisch nachtlawaai in het park. Het nachtlawaai vormt een probleem bij grootschalige evenementen in het park, ondermeer de Zesdaagse van Vlaanderen in 't Kuipke. (beheersplan, p. 427)

Het beheersplan vervangt het beschermingsbesluit 1984 niet: het plan verwijst uitdrukkelijk naar de beperkingen en bijlagen van het beschermingsbesluit in hoofdstuk 1 van het plan (beheersplan, p. 453).

Bescherming van de oude bomen, en aandacht voor verjonging van het park. De oudste bomen verdienen de grootste zorg en zijn het meest waardevol, zowel vanuit botanisch, ecologisch, cultuurhistorisch als vanuit esthetisch oogpunt. Deze monumentale bomen verdienen uiterste zorg (beheersplan, p. 455). Er moet echter wel over gewaakt worden dat voldoende jonge bomen behouden blijven voor verjonging van het park. Het is niet de bedoeling dat het park verjonging wordt onthouden. Er wordt wel degelijk ook over gegaan tot aanplant van nieuwe bomen - bijvoorbeeld in de vrij te spelen hoeken van de bebouwing, en in het bosdeel waar nu open grasdelen worden omgezet in bos (beheersplan, p. 457).

Een deel van het parklandschap is eigenlijk een bos. Er is een duidelijk onderscheid te maken in twee parkbeelden (beheersplan, p. 457):

- een dichter deel met een boskarakter gekoppeld aan de hogere rug (in het noordwestelijk deel) en de bufferzone met Hofbouwlaan (in het zuidoostelijke deel); in het bosdeel moeten meer heesters en onderbegroeiing komen, dit draagt bij tot de bossfeer en vergroot de ecologische kwaliteiten (beheersplan, p. 459);
- een meer open, parkachtiger deel rondom de gebouwencluster en de erekoer. Het parkachtig deel wordt gedefinieerd door solitaire bomen en boomgroepen.

Het Citadelpark is ook een uniek archeologisch monument. Het bodemarchief van het Citadelpark bewaart getuigen van het post-middeleeuwse en recente verleden van deze plek. Het Citadelpark is een uniek monument met een belangrijke archeologisch-historische waarde (beheersplan, p. 495).

Elke ingreep in het park dient voorafgegaan door een volledig archeologisch vooronderzoek. Dit moet gebeuren onder leiding van Stadsarcheologie Gent en met opname van alle noodzakelijk voorzieningen in de bestekken conform het Onroerenderfgoeddecreet 2013, zijn uitvoeringsbesluiten en de Code van Goede praktijk op het archeologisch onderzoek (beheersplan, p. 495).

Rode Poort en Azaleahal moeten weg; de Floraliënhal moet eerst opengemaakt.

Het openwerken en toegankelijk maken van de Floraliënhal zijn werken die in de fasering **moeten** (zie B.1.3) als eerste aangepakt worden. Zo kan de Floraliënhal al in een vroege fase ten dienste staan van het park en zijn gebruikers. De ruimte in de Floraliënhal wordt eveneens ingezet voor o.m. de afbraak van de Azaleahal en de Rode Poort (beheersplan, p. 498). Op termijn groeit de Floraliënhal uit tot een belangrijke witruimte in het park, die de parkfunctie versterkt (beheersplan, p. 501).

